

№01-63 від 03.07.2013 р.

Директору Світового банку по Україні,
Білорусі та Молдові
регіон Європи та Центральної Азії
п. Чімяо Фан

*Щодо розвитку кредитної
кооперації в Україні*

Вельмишановний пане Фан!

Перш за все дозвольте від імені 155 кредитних спілок – членів Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (далі – ВАКС), що об'єднують більше півмільйона громадян України (орієнтовно 50% від загальної чисельності членів кредитних спілок по Україні в цілому), висловити свою повагу та вдячність за ту незмінну увагу, яку Світовий банк приділяє питанням розвитку системи кредитної кооперації в Україні.

В зв'язку з цим, ВАКС звертається до Світового банку з проханням висловити своє неупереджене бачення шляхів подальшого реформування системи кредитної кооперації в Україні, зокрема в контексті сумнівних законодавчих ініціатив, які останнім часом наполегливо та без жодного публічного обговорення просуваються Національним банком України.

Зокрема, під час реалізації заходів, передбачених підпунктом 20.1 пункту 20 Національного плану дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010—2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», затвердженого Указом Президента України від 12 березня 2013 № 128 (далі – Національний план дій на 2013 рік), **Національний банк України вийшов з пропозицією заборонити кредитним спілкам залучення вкладів (депозитів) від своїх членів, а тим, хто хоче продовжити таку діяльність – реорганізуватися в кооперативні банки.**

Беручи до уваги специфіку діяльності кредитних спілок, така заборона, перш за все, вплине на вкладників кредитних спілок: частина не зможе одержувати доходи у вигляді відсотків по депозитах, інші – не отримають кредитів у зв'язку з обмеженими фінансовими можливостями спілок.

Виходячи з багаторічних (більше 10 років) практичних напрацювань, ВАКС вважає, що існуючі проблеми та поставлені задачі можна вирішити не приймаючи таких радикальних мір. Більш того, на думку ВАКС, такі міри і не призведуть до реального вирішення проблем, що існують сьогодні на ринку кредитної кооперації, а навпаки зумовлять його штучне згорання і стагнацію.

Запровадження на ринку безстрокових ліцензій, певне розширення фінансових інструментів, обов'язкова участь у професійних саморегулювальних об'єднаннях та у системах гарантування (страхування) вкладів (депозитів), - на нашу думку саме

такі заходи допоможуть здійснити наступний еволюційний крок у розвитку ринку взаємного кредитування в Україні.

В основному пропозиції ВАКС щодо вирішення проблемних питань знайшли своє відображення у проекті закону «Про внесення Змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування та розвитку національної системи кредитної кооперації», розробленого профільним регулятором – Нацкомфінпослуг та опублікованого 17 червня на її офіційному веб-сайті.

Крім того, даний законопроект враховував в повному обсязі вимоги підпункту 20.1 пункту 20 Національного плану дій на 2013 рік. Проте, з невідомих для ВАКС причин, на сьогодні цей законопроект неможливо побачити на вказаному сайті.

Отже, сьогодні по суті вирішується подальша доля кредитної кооперації – або кредитні спілки отримають належну підтримку і продовжать своє соціальне служіння сотням тисяч простих українців, дрібних підприємців і фермерів, або вони будуть знищені внаслідок необґрунтованих адміністративних рішень.

ВАКС було направлено звернення до Президента України В.Ф. Януковича з проханням захистити майбутнє національної системи кредитної кооперації, яка за своєю природою є не лише унікальним економічним явищем та ефективним інструментом соціального захисту найбільш вразливих верств населення країни, але й потужним чинником підтримки розвитку місцевих територіальних громад та невід'ємним елементом формування громадянського суспільства в цілому (копія звернення додається).

ВАКС також просить врахувати, що сьогодні у більш як 90 країнах світу налічується 51 тисяча кредитних спілок, що об'єднують майже 200 млн. членів та сумарні активи яких сягають більш як 1,5 трлн. доларів США. При цьому, майже 1,2 трлн. доларів США або орієнтовно 80% у структурі балансу складають саме вклади (депозити) членів кредитних спілок.

Наскільки нам відомо, питання реформування національної системи кредитної кооперації в Україні буде однією із тем, що опрацьовуватиметься під час місії команди фінансового сектору Світового банку 8-17 липня цього року. В зв'язку з цим просимо надати можливість учасникам ринку та незалежним експертам представити в рамках роботи зазначеної місії своє бачення майбутнього ринку кредитних спілок в Україні. Ми розраховуємо, що саме Світовий банк зможе надати дійсно професійну і неупереджену оцінку процесів, що розгортаються останнім часом навколо нашого ринку, опираючись на найкращу світову практику та міжнародні стандарти діяльності кредитної кооперації.

Додаток: Копія звернення ВАКС до Президента України.

З повагою і надією на розуміння,
Президент ВАКС

В. Волковська